

Οι εκλογές της 17^{ης} Νοεμβρίου 1974 πραγματοποιήθηκαν με ανοιχτά τα μέτωπα της νέμεσης και του καθεστώτος. Το σύνθημα που ο μουσικοσυνθέτης Μίκης Θεοδωράκης δημιούργησε, «Καραμανλής ή τανκς», λειτούργησε καταλυτικά: Η Νέα Δημοκρατία θριάμβευσε με 54,37% , εκλέγοντας 220 βουλευτές, ενώ η άλλοτε πανίσχυρη Ένωση Κέντρου περιορίστηκε στο 20,42% με μόλις εξήντα βουλευτές. Η Ενωμένη Αριστερά πήρε το 9,47% των ψήφων και εξέλεξε οκτώ βουλευτές, ενώ το ΠΑΣΟΚ του Ανδρέα Παπανδρέου έβαλε υποθήκες για το μέλλον με 13,58% και δώδεκα βουλευτές.

Τρεις Κυριακές αργότερα, στις 8 Δεκεμβρίου, ο ελληνικός λαός, αποφάσισε με δημοψήφισμα πως θέλει αβασιλευτή προεδρευόμενη δημοκρατία. Ο «προσωρινός» πρόεδρος Δημοκρατίας, στρατηγός Φαίδων Γκιζίκης, παραιτήθηκε, ενώ, με την ψήφο της Βουλής, τη θέση του κατέλαβε ο βουλευτής της ΝΔ Μιχαήλ Στασινόπουλος (προσωρινός κι αυτός). Ως το καλοκαίρι του 1975, η Βουλή ψήφισε το νέο Σύνταγμα κι εξέλεξε πρώτον πρόεδρο της Δημοκρατίας τον Κωνσταντίνο Τσάτσο (19 Ιουνίου). Τη μεθεπομένη, 21 Ιουνίου, σε ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα των φυλακών του Κορυδαλλού, ξεκίνησε η δίκη των «πρωταιτίων» του πραξικοπήματος της 21^{ης} Απριλίου. Στις 23 Αυγούστου 1975, ο πρόεδρος του δικαστηρίου, εφέτης Γιάννης Ντεγιάννης, ανακοίνωσε την απόφαση: «Γεώργιος Παπαδόπουλος: Εις θάνατον! Νικόλαος Μακαρέζος: Εις θάνατον! Στυλιανός Παττακός: Εις θάνατον!».

Από ισόβια ως πολύχρονες φυλακίσεις οι λίγοι υπόλοιποι. Οι πολλοί είχαν διαφύγει. Το έγκλημα του επτάχρονου βιασμού της λαϊκής θέλησης είχε κριθεί από το ανώτατο δικαστήριο «στιγμιαίο». Άρχισε και τελείωσε τη νύχτα, 20 προς 21 Απριλίου. Που σημαίνει ότι οι συνειδητοί συνεργάτες της χούντας δεν είχαν διαπράξει αδίκημα. Θα δικάζονταν, αν το πραξικόπημα ως αδίκημα είχε κριθεί «διαρκές».

Νωρίς το απόγευμα της ίδιας μέρας που απαγγέλθηκε η απόφαση του δικαστηρίου, μια σύντομη κυβερνητική ανακοίνωση γνωστοποιούσε ότι η θανατική ποινή των πρωταιτίων μετατράπηκε σε ισόβια δεσμά. Στις 16 Οκτωβρίου 1975, άρχισε η δίκη των υπευθύνων για τη σφαγή του Πολυτεχνείου. Ακολούθησε η δίκη για το πραξικόπημα στην Κύπρο. Σκόρπιες και «κατά περίπτωση» έγιναν οι δίκες των βασανιστών. Όπως τριάντα χρόνια πριν, στη Νυρεμβέργη, άρχισαν με έντονο το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης και τελείωσαν μέσα σε ένα πέλαγος αδιαφορίας.

Με όλα αυτά, η άκρα δεξιά αποσπάστηκε από τη ΝΔ και δημιούργησε την Εθνική Παράταξη. Ο Καραμανλής κέρδισε και τις εκλογές της 20^{ης} Νοεμβρίου 1977, με 41,84% και 172

βουλευτές, ενώ η Ένωση Κέντρου (ΕΔΗΚ, πια) συρρικνώθηκε στο 11,95% με μόλις 15 βουλευτές. Το νεαρό ΠΑΣΟΚ ανέβηκε στο 25,34% εκλέγοντας 93 βουλευτές, ενώ η Αριστερά κατέβηκε χωριστά: 9,36% και ένδεκα βουλευτές το ΚΚΕ, 2,72% και δυο βουλευτές η Συμμαχία. Το κόμμα των Νεοφιλελεύθερων συγκέντρωσε 1,08% εκλέγοντας βουλευτές τον Κωνσταντίνο Μητσοτάκη και τον Παύλο Βαρδινογιάννη, ενώ η Εθνική Παράταξη έλαβε 6,82% και εξέλεξε πέντε βουλευτές.

Πριν να περάσει εξάμηνο, το κόμμα των Νεοφιλελεύθερων διαλύθηκε και οι βουλευτές του, Κ. Μητσοτάκης και Π. Βαρδινογιάννης, προσχώρησαν στη ΝΔ (10 Μαΐου 1978). Ως τότε, πολλοί βουλευτές της ΕΔΗΚ (με πρώτον τον αρχηγό της Γεώργιο Μαύρο) ανεξαρτητοποιήθηκαν, ενώ άλλοι (όπως ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος) προσχώρησαν στη ΝΔ.

Στις 5 Μαΐου 1980, ο Κωνσταντίνος Καραμανλής εκλέχτηκε πρόεδρος της Δημοκρατίας, ενώ αρχηγός της ΝΔ και πρωθυπουργός ανέλαβε ο Γεώργιος Ράλλης (10 του μήνα), που οδήγησε τη χώρα στις εκλογές του 1981.

(Εικόνες, 16.9.2007) (τελευταία επεξεργασία, 8.7.2009)